

Masoud Nazemiyeh¹, Akbar Sharifi¹, Horiyeh Shojaan², Maryam Mohammadi³, Sina Abdkarimi⁴, Morteza Gojazadeh⁵¹Tuberculosis and Lung Disease Research Center, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran²Department of Internal Medicine, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran³Psychologist, Tabriz, Iran⁴Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran⁵Physiology, Faculty of Medicine, Tabriz University of Medical sciences, Iran

Wczesne nieadaptacyjne schematy a astma. Domeny rozłączenia i odrzucenia mogą mieć wpływ na ciężkość astmy

Praca nie była finansowana

Tłumaczenie artykułu, należy cytować wersję oryginalną: Nazemiyeh M, Sharifi A, Shojaan H, Mohammadi M, Abdkarimi S, Gojazadeh M. Early maladaptive schemas and asthma: disconnection and rejection domains may have an effect on the severity of asthma. *Adv Respir Med.* 2018; 86: 299–304, doi: 10.5603/ARM.a2018.0048

Streszczenie

Wstęp: Wczesne nieadaptacyjne schematy (EMSs, *early maladaptive schemas*), kształtujące się we wczesnym okresie rozwoju człowieka mogą mieć wpływ na funkcjonowanie chorego na astmę. Prezentowane badanie dotyczy prawdopodobnego związku pomiędzy schematami i obszarami osobowości a ciężkością astmy.

Materiał i metody: Do niniejszego opisowego przekrojowego badania prowadzonego na Uniwersytecie Medycznym w Tabriz włączono w okresie od marca do sierpnia 2016 roku pięćdziesięciu chorych na astmę. Autorzy niniejszej pracy zbadali schematy osobowości za pomocą kwestionariusza Younga (YSQ-SF, *Young Schema Questionnaire — Short Form*, Young, 1994). Ocenę kliniczną i ocenę ciężkości astmy przeprowadzono za pomocą badania spirometrycznego i testu kontroli astmy (ACT, *Asthma Control Test*).

Wyniki: U chorych na astmę niekontrolowaną (ACT < 20 punktów) i kontrolowaną (ACT ≥ 20 punktów) stwierdzono istotne upośledzenie w obszarze rozłączenia (*Disconnection domain*; $p = 0,001$). Stwierdzono również odwrotną korelację liniową pomiędzy wartością FEV₁ i obszarem rozłączenia i odrzucenia (*rejection schema*; $r = -0,29$, $p = 0,03$) i obszarem nadmiernej czujności (*over vigilance domain*; $r = -0,36$, $p = 0,01$). Ponadto ujawniono ujemną korelację liniową pomiędzy wartością FEV₁/FVC a obszarem nadmiernej czujności ($r = -0,41$, $p = 0,003$).

Wnioski: Wczesne nieadaptacyjne schematy mogą wywierać wpływ na parametry kliniczne i ciężkość astmy.

Słowa kluczowe: astma, schematy osobowości, ciężkość astmy